

že pojišťovací smlouva měla počítí dne 15. prosince 1927, že strany tedy předpokládaly, že až do té doby si žalovaný již silostroj zaopatří. Vymíněnou dobou ve smyslu § 936 obč. zák. jest tudíž 15. prosinec 1927. Žalující strana nenaléhala do jednoho roku od této doby na splnění přípovědi, nýbrž podala žalobu o zaplacení premie teprve dne 26. dubna 1929 a proto její právo ze smlouvy zaniklo. K témuž závěru se dospěje, hledí-li se k pojišťovací smlouvě ve smyslu rozhodnutí nejvyššího soudu čís. sb. 9327, jak k platně již pojišťovací smlouvě, která byla uzavřena pod rozvazovací podmínkou. Neboť v tom smyslu byla právě první premie splatná dne 15. prosince 1927 a žalující strana, poněvadž první premii nezažalovala do tří měsíců po splatnosti, odstoupila podle § 9 odst. 4 všeob. poj. podm. od smlouvy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání má pravdu v tom, že nejde o úmluvu o budoucí smlouvě ve smyslu § 936 obč. zák., podle níž strany pojišťovací smlouvu teprve by byly měly ujednatí, neboť strany podle návrhu k pojistce a podle pojistky nic takového neujednaly. Naopak byla přijetím návrhu a vystavením pojistky skutečně již sama pojišťovací smlouva, a nic na tom nemění okolnost, že bylo ujednáno, že se pojištění stane účinným, až žalovaný motorového kola nabude, neboť i pojišťovací smlouva, již jest pojištěn budoucí zájem (§ 63 (2) zákona ze dne 23. prosince 1917 č. 501 ř. z.), jest smlouvou hotovou, i když jest sjednána pod podmínkou, že nastane pojištěný zájem (srov. sb. n. s. čís. 9327, vysvětlivky k pojišťovacímu řádu vydané bývalým ministerstvem spravedlnosti ve Vídni, 1915, str. 94 a 95, Dr. Albert Ehrenzweig, Die Rechtsordnung der Vertragsversicherung, Vídeň, 1929, str. 217 a Dr. Hermann-Otavský, Soukromé pojišťovací právo československé, Praha, 1921, str. 131). Přes to však nemohlo dovolání býti vyhověno, neboť podle pojišťovacího návrhu a podle pojistky, vyhotovené podle tohoto návrhu, byl žalovaný proti povinnému ručení pojištěn jako majitel motorového kola systému New Hudson, a je nesporné, že se majitelem motorového kola tohoto systému nestal, z čeho vyplývá, že pojištěný zájem nevznikl, přičemž se podotýká, že není nerozhodný druh (systém) pojištěného kola, jak patrně z § 7 dodatných ustanovení k všeobecným pojišťovacím podmínkám. Nevzniknutím zájmu nenabyla, pokud se týče pozbyla účinnosti pojišťovací smlouva, a nic na věci nemění, že žalovaný nabyl motorového kola jiného systému (systém Ardi), an jako majitel kola tohoto systému podle pojistky nebyl pojištěn a ana podle § 7 bod 1 všeob. poj. podmínek rozhodnou pro posouzení práv a povinností obou smluvních stran jest výhradně jen pojistka, vystavená na základě návrhu a dodatky k ní.

Čís. 11181.

Ujednany služební poměr nemusí nutně býti o sobě základem pro vyměření renty (§ 1325 obč. zák.), nýbrž jest ji vyměřiti na základě

výdělku, jehož by poškozený docílil v budoucnosti podle obvyčejného běhu věcí vzhledem k povolání, jež si zvolil, a vzhledem k schopnostem, jimiž jest pro ně vyzbrojen.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1931, Rv I 1530/30.)

Žalobkyně byla těžce poraněna při železniční nehodě. Žalobě proti dráze na náhradu škody o b a n i ž š í s o u d y vyhověly a přisoudily žalobkyni kromě jiných položek, jež tu nepřicházejí v úvahu, měsíční rentu na dobu nezpůsobilosti žalobkyně k výdělku, a to 1200 Kč ode dne 22. června 1929 do 21. května 1930 a 480 Kč ode dne 22. května 1930.

N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolání žalované potud, že snížil měsíční rentu za dobu od 22. června 1929 do 21. května 1930 na 800 Kč a za dobu od 22. května 1930 na 320 Kč.

D ů v o d y:

Nižší soudy vyměřily žalobkyni rentu, zjistivše, že žalobkyně měla nastoupiti u Jana P-a místo jako společnice jeho dcery a měla podle ujednání dostávat byt, stravu a obsluhu, a na platu 300 měsíčně, a že zaměstnání to bylo míněno jako trvalé. Počítajíce na byt 300 Kč měsíčně a na stravu a obsluhu po 20 Kč denně, tedy 600 Kč měsíčně, určily podle toho měsíční celý ušlý výdělek na 1200 Kč a 40% z něho na 480 Kč. V tom jest nesprávné právní posouzení, jež dovolání uplatňuje. Neboť, třebaže bylo místo žalobkyně míněno P-em jako trvalé, nelze zapomínati, že, nehledíc k tomu, že vyměření renty podle příjmů, jež žalobkyně v něm míti měla, předpokládalo by přímo, by místo bylo doživotní, což nebylo ani tvrzeno (ba žalobkyně sama netvrdila ani »trvalost«), nebyla ani trvalost nikterak zaručena, neboť »mínění«, že místo bude trvalé, mohlo se více méně záhy změnit a služební poměr s té neb oné strany tak onak býti rozvázán, jako každý jiný poměr služební, neboť i při trvalosti jest možné zrušení výpovědí, propuštěním, vystoupením a pod. Za »trvalou« pokládal čl. I. § 2 zák. ze dne 26. května 1888, čís. 75 ř. zák. službu, mající trvati nejméně rok, neb podrobenou výpovědi nejméně tříměsíční, a lze tu i připomenouti posud platné předpisy §§ 1158, 1159 a) obč. zák. a j. Také jest zřejmo, že vždy možnou smrtí osoby, již žalobkyně měla býti společnicí, na jisto by se poměr služební přerušil. Ujednaný služební poměr nemůže tedy býti o sobě základem pro vyměření renty, nýbrž jest, jak již v rozhodnutí čís. 8421 sb. n. s. podrobně doličeno, rentu vyměřiti na základě výdělku, jehož by osoba, o niž jde, žalobkyně, docílila v budoucnosti podle obvyčejného běhu věcí vzhledem k povolání, jež si zvolila, a ke schopnostem, jimiž jest pro ně vyzbrojena, takže se nesmí bráti v počet ani výjimečně příznivé ani výjimečně nepříznivé výsledky, nýbrž jistý střed, průměr, jehož osoby vyšlé z toho kterého prostředí ve zvoleném povolání většinou, pravidelně, docilují. Otázka jest tedy arbitrární. Uváží-li

se, že žalobkyně přijala službu na venkově jako společnice dcerušky Jana P-a s úkolem, jež odvolací soud zjišťuje, zdokonaliti ji v němčině, má dovolací soud podle § 273 c. ř. s. za to, že přiměřený jest peníz 800 Kč měsíčně při plné ztrátě výdělečné způsobilosti a tedy 320 Kč při 40% ztrátě a bylo proto tak rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 11182.

Má-li být nebo dům jen manželka, může manžel podle § 92 obč. zák. žádati jen, by ho manželka do svého bytu přijala.

Oddělené bydliště lze tu přivoditi jen příkazem manželi, by opustil manželčin byt. Tohoto opatření může se domáhati i manželka, jež ze svého bytu před povolením prozatímního bydliště odešla.

Tvrdí-li manžel, že mu přísluší právo bydleti v bytě dosud společném z jiného právního důvodu než jen na základě ustanovení § 92 obč. zák., není toto právo dotčeno povolením odděleného bydliště a nelze o něm rozhodovati v rámci prozatímního opatření povolením odděleného bydliště, a to ani prozatímně.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1931, R II 326/31.)

K návrhu manželky, již bylo již povoleno prozatímní opatření odděleným bydlištěm, doplnil soud první stolice prozatímní opatření v tom směru, že nařídil manželi, by do čtrnácti dnů opustil a vyklidil podsedeček č. 68. Rekursní soud zamítl návrh manželky na doplnění prozatímního opatření. Důvody: Není pochybnosti o tom, že lze uložit manželi, by opustil společnou domácnost ohrožené své manželky, je-li byt její, a to prozatímním opatřením. Takovéto prozatímní opatření však předpokládá, že manželé bydlí ve společné domácnosti, kdežto v případě, o němž jde, manželka společnou domácnost již před povolením prozatímního opatření, jímž jí bylo povoleno oddělené bydliště, opustila. Nelze proto říci, že žalovaný obývá společný byt, ani žalovaná již dříve tento byt opustila. Napadené usnesení přesahuje rámec prozatímního opatření podle § 382 č. 8 ex. ř. nejen v tom, že ukládá žalovanému, by opustil byt, jenž není bytem společným, nýbrž i v tom, že mu také ukládá, by opustil a vyklidil celý podsedeček. Byť i tento podsedeček byl jen vlastnictvím žalobkyně, žalovaný tvrdí, že má právo doživotně v tomto podsedečku bydliti a proto může otázka, zda žalovaný je povinen podsedeček opustiti a vykliditi, býti vyřízena jen sporem.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Ustanovení § 92 obč. zák., podle něhož manželka jest povinna následovati manžela do jeho bydliště, rozuměti jest tak, že manžel může žádati, by manželka s ním žila v jeho bytě nebo domě, má-li jaký. Má-li